

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-10-13 Nr. 429-420
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti atlyginti pareiškėjo patirtą žalą dėl grindų dangos sugadinimo (toliau – įvykis). Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad draudikas tinkamai įvertino įvykio aplinkybes ir, atsižvelgdamas į tai, kad po ankstesnio grindų dangos sugadinimo grindų danga nebuvo keista (nors draudimo išmoka, atlyginanti grindų dangos keitimo išlaidas buvo išmokėta), bei vadovaudamasis taikomomis draudimo taisyklėmis² (toliau – Taisyklės), priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti atlyginti pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Draudikas ir pareiškėjas sudarė Būsto draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. balandžio 19 d. iki 2026 m. balandžio 18 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini), buto savininko (valdytojo) civilinė atsakomybė ir suteiktas skubios pagalbos namuose draudimas.

Pareiškėjas pranešė draudikui apie įvykį, nurodydamas, kad 2026 m. balandžio 2 d. „atsileidęs šaldytuvą apliejo grindis“. Pareiškėjas pateikė draudikui įvykio vietos nuotraukas.

Vadovaudamasis surinktais duomenimis ir atsižvelgdamas į tai, kad po ankstesnio grindų dangos sugadinimo, kuris įvyko 2024 m. vasario 3 d. (toliau – ankstesnis įvykis), buto grindų danga nebuvo keista (nors draudimo išmoka, atlyginanti grindų dangos keitimo išlaidas buvo išmokėta), draudikas nusprendė atsisakyti atlyginti pareiškėjui dėl įvykio patirtą žalą.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigė, kad per įvykį grindų danga buvo apgadinta virtuvėje, o ankstesnio įvykio metu – svetainėje, todėl įvykis turi būti vertinamas kaip naujas ir draudimo išmoka turi būti mokama. Pasak pareiškėjo, po ankstesnio įvykio laminatu dengta buto grindų danga buvo pakeista nauja, todėl įvykio metu buvo patirta nauja žala.

Draudikas atsiliepiame prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad dėl ankstesnio įvykio pareiškėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, atlyginanti visos vienodu laminatu dengtos buto grindų dangos (įskaitant ir svetainę, ir virtuvę) keitimo išlaidas. Draudiko

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Galioja nuo 2025 m. vasario 3 d.

teigimu, pareiškėjui po ankstesnio įvykio grindų dangos nepakeitus nauja, dėl įvykio pareiškėjas naujos žalos nepatyrė, todėl draudikas, įvertinęs įvykio aplinkybes, priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti mokėti pareiškėjui draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, **ar draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis). CK 6.38 straipsnyje įtvirtinti prievolių vykdymo principai įpareigoja sutarties šalis savo prievolės vykdyti sąžiningai, tinkamai, pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nėra – vadovaujantis protingumo kriterijais.

Šalių sudaryta Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose³.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį⁴. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką⁵.

Iš bylos duomenų nustatyta, kad per įvykį buvo apgadinta virtuvės grindų danga. Pareiškėjas nurodė, kad įvykis yra naujas, todėl draudikas privalo dėl įvykio mokėti draudimo išmoką.

Iš bylos duomenų matyti, kad ankstesnio įvykio metu dėl išlieto vandens buvo pažeista svetainės grindų danga. Vis dėlto pareiškėjui nurodžius, kad tuo pačiu laminatu yra dengtos ne tik svetainės, bet ir kitų buto patalpų grindys, todėl dalinis laminato keitimas nėra galimas, draudikas dėl ankstesnio įvykio pareiškėjui išmokėjo 1 851,05 Eur draudimo išmoką⁶, atlyginančią 47,14 kv. m. grindų dangos keitimo išlaidas, įskaitant grindų keitimą tiek svetainėje, tiek virtuvėje, tiek kitose patalpose, kurių grindys dengtos tuo pačiu laminatu.

Draudikas savo atsisakymą dėl įvykio mokėti pareiškėjui draudimo išmoką grindžia tuo, kad nors draudikas dėl ankstesnio įvykio išmokėjo pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁵ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.

⁶ Patvirtina 2024 m. vasario 26 d. draudiko sprendimas.

47,14 kv. m. grindų dangos, įskaitant virtuvės grindų dangą, keitimo išlaidas, tačiau pareiškėjas grindų dangos iki įvykio nepakeitė, todėl įvykio metu naujos realios žalos, kuri turėtų būti atlyginta, nepatyrė.

Draudikas savo poziciją grindžia 2026 m. birželio 12 d. Ekspertine pažyma (toliau – Ekspertinė pažyma), kurioje buvo atliktas detalus grindų dangos vaizdų tyrimas. Atlikęs pateiktų pareiškėjo buto grindų dangos nuotraukų vizualinį tyrimą, ekspertas nustatė, kad „nuotraukose užfiksuotuose vaizduose po 2024-02-03 ir 2026-04-02 įvykių užfiksuoti atskirų grindų klojinio elementų bendrieji ir individualieji požymiai atskirose objekto patalpose, – pagal lokalizacijos, sujungimo vietą, atskirų elementų raštą tiek tarpusavyje, tiek jungimo, tiek aplinkos objektų atžvilgiu tarpusavyje sutampa. Požymiai pastovūs, nekintantys. Tai leidžia kategoriškai teigti, kad objekto laminuota grindų danga po 2024-02-03 įvykio pakeista nebuvo. Nuotraukose po 2026-04-02 įvykio užfiksuota ta pati laminuota grindų danga.“

Pagrindo nesivadovauti specialią žinių turinio asmens parengta Ekspertine pažyma nenustatyta. Eksperto pateiktos išvados yra nuoseklios ir neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pareiškėjas, nors ir nurodė, kad grindų dangą po ankstesnio įvykio keitė, tačiau nepateikė jokių objektyvių duomenų, kurie pagrįstų šiuos pareiškėjo teiginius.

Pažymėtina, jog civilinėje teisėje faktų įrodymumo problema sprendina remiantis tikimybių pusiausvyros principu, t. y. faktas gali būti pripažintas įrodytu, jei šalies, kuri juo remiasi, pateikti įrodymai leidžia daryti labiau tikėtiną išvadą, kad jis yra, nei kad jo nėra. Šiuo atveju, remiantis bylos duomenimis, darytina išvada, kad labiau tikėtina, jog pareiškėjo bute laminatu dengta grindų danga po ankstesnio įvykio nebuvo keista.

Taisyklių III dalies „Nuostolio nustatymas“ 2.2 papunktyje nustatyta: „kai pastatai (pastatų elementai (įrenginiai) ar namų turtas, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamojo įvykio sugadinti, nuostolis yra šio turto remonto kaina. Nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atstatyti iki buvusios prieš pat įvykį būklės, neviršijančios to turto atkūrimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.“

Įvertinus Taisyklių nuostatą, pagal kurią nuostoliu laikomos tik būtinos sugadinto turto atkūrimo iki būklės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, išlaidos, konstatuotina, kad šiuo atveju pareiškėjas nepatyrė naujo atlygintino nuostolio, susijusio su virtuvės grindų dangos pakeitimu. Draudikas dėl ankstesnio įvykio jau buvo atlyginęs pareiškėjui grindų dangos keitimo išlaidas, apimančias ir virtuvės grindų dangos pakeitimą, tačiau grindų dangą iki įvykio nebuvo pakeista. Priešingas vertinimas reikštų, kad pareiškėjui būtų pakartotinai atlygintos tos pačios grindų dangos pakeitimo išlaidos, nors draudimo išmokos paskirtis yra kompensuoti realų ir konkretų nuostolį, o ne sudaryti galimybę pakartotinai gauti išmoką.

Taigi, nors per įvykį virtuvės grindų danga buvo paveikta vandens, sutiktina su draudiko pozicija, kad pareiškėjui negali būti pakartotinai atlyginamos tos pačios grindų dangos pakeitimo išlaidos, kurios jau buvo įtrauktos nustatant ir išmokant draudimo išmoką dėl ankstesnio įvykio.

Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką dėl įvykio, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Išvada

Nustačius, kad draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjo dėl įvykio patirtą žalą, pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁷

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis